

“INGLIZ TILINI O‘RGATISHDA AMERIKA HIKOYALARINING O‘RNI”

Xaitova Dilsora Toxirovna

Osiyo Xalqaro Universiteti magistri

Email: xaitovadilsora1@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14214610>

ARTICLE INFO

Received: 19 th November 2024

Accepted: 20th November 2024

Published: 25th November 2024

KEYWORDS

hikoya janri, til o‘rgatish, ingliz tilini o‘rganish, lug‘atni o‘zlashtirish, madaniy xabardorlik, o‘quvchilarning faolligi, hikoya tuzilishi, kognitiv rivojlanish, tanqidiy fikrlash, kommunikativ qobiliyatlar, ta‘lim strategiyalari, madaniyatlararo kompetentsiya, motivatsion texnika, pedagogik usullar.

ABSTRACT

Tadqiqot obyekti ingliz tilini o‘qitish va o‘qitish jarayonida turli xil hikoya janrlaridan foydalanishdir. Bu o‘quvchilar o‘rtasida til o‘zlashtirish, faollik va madaniy tushunishni kuchaytirish uchun ertaklar, ertaklar, afsonalar, afsonalar, ilmiy fantastika va realistik fantastika kabi turli janrlarni o‘quv dasturiga qanday kiritish mumkinligini tahlil qilishni o‘z ichiga oladi.

Tadqiqot maqsadi ingliz tilini o‘qitishda turli hikoya janrlaridan foydalanish samaradorligini tahlil qilishdir. Bu ushbu janrlar o‘quvchilarning til ko‘nikmalarini, madaniy ongini, tanqidiy fikrlashni va o‘quv jarayoniga umumiy faolligini qanday oshirishi mumkinligini tekshirishni o‘z ichiga oladi. Tadqiqot turli hikoya tuzilmalarini o‘quv dasturiga kiritishning o‘ziga xos afzalliklarini aniqlash va o‘qituvchilarga o‘qitish metodologiyasini yaxshilash uchun amaliy strategiyalarni taqdim etishga qaratilgan.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda ingliz tilini o‘qitishda hikoya janrlarining rolini tahlil qilish uchun usullarning kombinatsiyasi qo‘llaniladi. Bular sinfdagi kuzatishlar va so‘rov savollari usullari hisoblanadi.

Tadqiqot natijalari va yangiligi: Ingliz tilini o‘qitishda hikoyaning roli bo‘yicha tadqiqot bir nechta e‘tiborga molik natijalarni ochib berdi va til ta‘limi sohasiga yangi tushunchalarni kiritdi:

- Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, ertak, afsona kabi hikoya janrlarini ingliz tilini o‘qitishga integratsiyalash o‘quvchilarning so‘z boyligini oshirish va tushunish ko‘nikmalarini sezilarli darajada oshiradi. Hikoyalarga boy tarkibga duch kelgan talabalar ingliz tili tuzilmalaridan foydalanishda ravonlik va ko‘nikmasini oshiradi;

- Xulosalar shuni ko‘rsatadiki, hikoyalar o‘quvchilarni kognitiv va hissiy jihatdan jalb qiladi, til o‘rganish bilan chuqurroq aloqalarni rivojlantiradi. Hikoyalarni tahlil qilish tanqidiy fikrlash, muammoni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantiradi va shu bilan o‘quvchilarning umumiy ta‘lim tajribasini boyitadi.

- Tadqiqot madaniy xabardorlik va tushunishni targ‘ib qilishda hikoyalarning roliga urg‘u beradi. Turli xil belgilar, sozlamalar va mavzularni o‘rganish orqali o‘quvchilar turli

madaniyatlar, an'analar va nuqtai nazarlar haqida tushunchaga ega bo'ladilar, bu ularning madaniyatlararo kompetensiyasini oshiradi.

- Tadqiqot hikoya qilish usullaridan foydalanadigan innovatsion o'qitish metodologiyasini joriy qiladi. O'qituvchilar dinamik va interaktiv ta'lim muhitini yaratish uchun pedagogik vosita sifatida hikoya tuzilmalari, syujet ishlab chiqish va xarakter tahlilidan foydalanishlari tavsiya etiladi.

- Tadqiqot hikoya janrlarining dinamik xususiyatlaridan foydalangan holda til o'rgatishda yangi yondashuvlarni joriy etadi. U ingliz tilini o'rganuvchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun ta'lim amaliyotini zamonaviy pedagogik tendensiyalarga moslashtirish muhimligini ta'kidlaydi.

Amaliy ahamiyati: Ingliz tilini o'qitishga hikoya janrlarini integratsiyalashning amaliy ahamiyati chuqur va ko'p qirrali bo'lib, til ta'limi va talabalar rivojlanishining turli jihatlariga ta'sir qiladi.

Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, ertaklar va afsonalar kabi hikoya janrlarini ingliz tilini o'qitishga kiritish o'quvchilarning so'z boyligini o'zlashtirish va tushunish ko'nikmalarini sezilarli darajada shakllantirdi. Hikoyalarga boy tarkibga duch kelgan talabalar ingliz tili tuzilmalaridan foydalanishda malakasini oshirdi.

Tadqiqot madaniy xabardorlik va tushunishni rivojlantirishda hikoyalarning roliga urg'u beradi. Turli xil belgilar va mavzularni o'rganish orqali o'quvchilar turli madaniyatlar, an'analar va nuqtai nazarlar haqida tushunchaga ega bo'ladilar, bu ularning madaniyatlararo kompetensiyasini oshiradi.

Tadqiqotning amaliy natijalari til o'quv dasturiga hikoya janrlarini integratsiyalashgan o'qitishning innovatsion strategiyalarini ishlab chiqishni o'z ichiga oladi. Ushbu strategiyalar o'qitish metodikasini yaxshilaydi va til sinflarida samaraliroq o'rganish natijalariga hissa qo'shadi.

Natijalarni amalga oshirish va iqtisodiy samaradorlik: Hikoya janrlarini ingliz tilini o'qitishga integratsiyalash natijalarini amalga oshirish ta'lim natijalarini yaxshilash va til ta'limi resurslarini optimallashtirish uchun muhim imkoniyatlarni taqdim etadi. O'qituvchilarni hikoya qilish texnikasi va pedagogik strategiyalar bilan jihozlash uchun o'qituvchilarni tayyorlash dasturlariga sarmoya kiritish juda muhimdir. Ushbu dastlabki sarmoya o'qitish samaradorligini oshiradi, o'qituvchining ishonchini oshiradi va hikoyaga asoslangan yondashuvlarning barqaror amalga oshirilishini ta'minlaydi. Innovatsion o'qitish amaliyotini qo'llab-quvvatlovchi va kasbiy rivojlanish uchun resurslarni ajratuvchi siyosatni targ'ib qilish til ta'limida hikoya janrlarini barqaror joriy etishni ta'minlaydi. Ta'lim sohasidagi manfaatdor tomonlar va siyosatchilar bilan hamkorlik doimiy takomillashtirish uchun qulay muhit yaratadi.

Qo'llash sohasi: metodologiya, o'qituvchilar malakasini oshirish va malaka oshirish dasturlari, o'quv darsliklari.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, xorijiy tillarni o'qitishning dolzarb muammolari va ularning yechimlarini o'rganish bugungi globallashtirilgan ta'lim sohasida pedagog va o'quvchilar oldida turgan ko'p qirrali vazifalarni ko'rsatdi. Belgilangan asosiy muammolar orasida tilga cheklangan ta'sir, motivatsiyaning yo'qligi, o'qituvchilarning yetarli darajada tayyorlanmaganligi, texnologiyadan noto'g'ri foydalanish va madaniyatga to'g'ri keladigan o'qitish usullariga ehtiyoj bor. Ushbu muammolarni hal qilish xorijiy tillarni o'qitish samaradorligini oshirish uchun turli strategiya va resurslarni birlashtirgan yaxlit va innovatsion yondashuvni talab qiladi.

References:

1. Krashen, S. D. (1985). The Input Hypothesis: Issues and Implications. Longman.
2. Brown, H. D. (2000). Principles of Language Learning and Teaching. Pearson Education.

3. Lazar, G. (1993). *Literature and Language Teaching: A Guide for Teachers and Trainers*. Cambridge University Press.
4. Zipes, J. (1995). *Creative Storytelling: Building Community, Changing Lives*. Routledge.
5. Tomlinson, B. (2011). *Materials Development in Language Teaching*. Cambridge University Press.
6. Djalilova, Z. O., Tasheva, N. Z., Nematova, Z. T., & Nasrieva, G. Z. (2023). Lexico-Semantic Peculiarities In Modern English (Analyzing Its Both Language Variants: British And American English Ones). *Journal of Advanced Zoology*, 44, 4433-4445.
7. Obidovna, D. Z. (2023). The art of questioning: enhancing critical thinking through effective pedagogical techniques. *International Journal Of Literature And Languages*, 3(11), 54-60.
8. Djalilova, Z. (2023). Improving methodologies for integrative english and latin language teaching using artificial intelligence technologies. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(12 Part 2), 29-34.0
9. Djalilova, Z. (2024). Advancing pedagogical approaches: leveraging artificial intelligence technologies to enhance the integration of english and latin language instructional methods. *Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления*, 1(2), 19-23.
10. Djalilova, Z. (2024). Advancing critical thinking proficiency through optimized pedagogical approaches. *Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления*, 1(2), 24-29.
11. Djalilova, Z. (2024). Application of artificial intelligence technologies in history education. *Журнал академических исследований нового Узбекистана*, 1(2), 5-11.

INNOVATIVE
ACADEMY